

UNIVERSITATEA "NICOLAE TITULESCU" BUCUREȘTI
ȘCOALA DOCTORALĂ DE DREPT

TEZĂ DE DOCTORAT

Procedura de soluționare a plângerii contravenționale
(REZUMAT)

Conducător de doctorat,
prof. univ. dr. Mircea Ursuța

Student-doctorand
Cătălin-Ionuț Tiriteu

București

2026

CUPRINS

Considerații introductive.....	7
Metodologia cercetării.....	11
Capitolul I. Contravenția, acuzație în materie penală?.....	13
Secțiunea 1. Evoluția legislației contravenționale și politica dezincriminării - elemente de drept comparat.....	13
Secțiunea 2. Caracterul penal al reglementărilor contravenționale autohtone actuale în viziunea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.....	23
Secțiunea 3. Viziunea Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale în privința caracterului penal al reglementării contravenționale.....	32
Secțiunea 4. Exemple de contravenții care reprezintă ori nu acuzații în materie penală	34
Capitolul II. Sesiizarea instanței civile prin plângere contravențională	39
Secțiunea 1. Natura juridică a plângerii contravenționale.....	39
Secțiunea 2. Plângerea contravențională ca formă de exercitare a acțiunii civile - condiții și elemente	44
Secțiunea 3. Calitatea procesuală activă și calitatea procesuală pasivă în cadrul procesului contravențional.....	46
3.1. Calitatea procesuală activă și calitatea procesuală pasivă	46
3.2. Transmiterea calității procesuale	49
Secțiunea 4. Termenul în care poate fi formulată plângerea contravențională	54
Secțiunea 5. Obiectul plângerii contravenționale.....	56
Secțiunea 6. Părțile în procesul contravențional.....	62
6.1. Coparticiparea procesuală	63
6.2. Intervenția voluntară principală	66

6.3. Intervenția voluntară accesorie	69
6.4. Chemarea în judecată a altei persoane	71
6.5. Chemarea în garanție	73
6.6. Arătarea titularului dreptului.....	76
6.7. Introducerea în cauză, din oficiu, în mod forțat a altor persoane	78
Capitolul III. Limitele aplicării principiului disponibilității în procesul contravențional.....	81
Secțiunea 1. Considerații generale.....	81
Secțiunea 2. Nelegalitatea și netemeinicia procesului-verbal de contravenție.....	89
Secțiunea 3. Posibilitatea „schimbării încadrării juridice” de către instanța sesizată prin plângere contravenționale.....	93
Capitolul IV. Repartizarea plângerii contravenționale.....	97
Secțiunea 1. Considerații generale.....	97
Secțiunea 2. Plângerea contravențională prin care se contestă mai multe procese-verbale de constatare și sancționare a contravenției. Situația plângerilor contravenționale multiple.....	100
Secțiunea 3. Trimiterea dosarului la completul specializat competent ori la secția specializată competentă în procesul contravențional. Distincția dintre specializarea completului de judecată sau a secției și specializarea judecătorului.....	102
Capitolul V. Competența de soluționare a plângerii contravenționale	106
Secțiunea 1. Competența materială.....	106
Secțiunea 2. Competența teritorială.....	111
Secțiunea 3. Competența facultativă	115
Capitolul VI. Taxa judiciară de timbru în materie contravențională.....	119

Secțiunea 1. Taxarea plângerii contravenționale	119
Secțiunea 2. Taxarea cererii prin care se solicită transformarea unei amenzi de natură contravențională într-o sancțiune de prestare a unei activități în folosul comunității.....	128
Capitolul VII. Regularizarea plângerii contravenționale.....	130
Secțiunea 1. Aplicabilitatea procedurii de regularizare a cererii introductive de instanță.	130
Secțiunea 2. Verificarea îndeplinirii condițiilor cuprinse de art. 194-197 C. proc. civ.....	132
2.1. Consecința neindicării în plângerea contravențională a organului care a procedat la aplicarea sancțiunii.....	135
2.2. Obiectul plângerii contravenționale	139
2.3. Lipsa motivării plângerii contravenționale în termen de 15 zile prevăzut pentru formularea plângerii contravenționale – distincția nulitate/decădere.....	140
2.4. Netimbrarea plângerii contravenționale.....	145
Capitolul VIII. Stabilirea primului termen de judecată în procesul contravențional.....	146
Capitolul IX. Modificarea plângerii contravenționale	148
Capitolul X. Judecata și cercetarea procesului în cazul plângerii contravenționale.	153
Capitolul XI. Excepțiile procesuale în procesul contravențional.....	156
Secțiunea 1. Considerații generale.....	156
Secțiunea 2. Excepția tardivității plângerii contravenționale	159
Secțiunea 3. Excepția lipsei capacității procesuale de folosință.....	161
Secțiunea 4. „Excepția” prescripției executării sancțiunii contravenționale.....	166
Capitolul XII. Probele în procesul contravențional.....	173
Secțiunea 1. Sarcina probei – caracterul de act prezumat a fi emis în condiții de temeinicie și de legalitate vs. prezumția de nevinovăție	173

Secțiunea 2. Persoanele care nu pot fi ascultate ca martori în procesul contravențional....	183
Secțiunea 3. Prerogativa instanței de a audia agentul constatator al contravenției	188
Secțiunea 4. Utilitatea audierii de către instanța de judecată a martorului asistent.	191
Secțiunea 5. Mijloacele materiale de probă în procesul contravențional.....	194
Secțiunea 6. Diferența dintre administrarea și examinarea mijlocului de probă.	204
Capitolul XIII. Suspendarea judecării plângerii contravenționale	206
Capitolul XIV. Achiesarea și tranzacția în procesul contravențional.....	209
Secțiunea 1. Achiesarea intimatului la pretențiile petentului	209
Secțiunea 2. Achiesarea la hotărârea pronunțată	211
Secțiunea 3. Tranzacția judiciară.....	212
Capitolul XV. Cheltuielile de judecată în procesul contravențional	215
Capitolul XVI. Soluțiile instanței cu privire la plângerea contravențională.....	219
Capitolul XVII. Calea de atac a apelului	226
Secțiunea 1. Rațiunea reglementării și termenul procedural în care poate fi declarat apel.....	226
Secțiunea 2. Controlul judiciar în două grade de jurisdicție în procesul contravențional..	231
Secțiunea 3. Motivarea apelului și posibilitatea instanței de apel de a invoca nulitatea absolută a procesului-verbal de contravenție	236
Capitolul XVIII. Căile extraordinare de atac în procesul contravențional.....	241
Secțiunea 1. Recursul.....	241
Secțiunea 2. Contestația în anulare	244
Secțiunea 3. Revizuirea.....	246
Capitolul XIX. Contestația la executare în materie contravențională	250

Secțiunea 1. Sediul materiei, instanța competentă, contestația la executare împotriva sancțiunilor contravenționale complementare.....	250
Secțiunea 2. Contestația la executare și plângerea contravențională - măsura administrativă a disjungerii.....	254
Secțiunea 3. Contestația la executare, legea contravențională mai favorabilă și „decontravenționalizarea”.....	257
Capitolul XX. Ordonanța președințială în materie contravențională.....	259
Concluzii și propuneri de lege ferenda	262
Bibliografie	275

ABREVIERI

alin. - alineatul

art. - articolul

B. Of. - Buletinul oficial

C. civ. - Codul civil din 2009

C. pen. - Codul penal din 2009

C. proc. pen. - Codul de procedură penală din 2010

C. proc. civ. - C. proc. civ.

C. proc. civ. 1865 - C. proc. civ. din 1865

C. proc. fisc. - Codul de procedură fiscală din 2015

C.C.R. - Curtea Constituțională a României

C.E.D.O. - Curtea Europeană a Drepturilor Omului

C.J.U.E. - Curtea de Justiție a Uniunii Europene

Convenția - Convenția Europeană a Drepturilor Omului

C.S.M. - Consiliul Superior al Magistraturii

Ed. - Editura

ed. - Ediția

H.P. - Hotărâre pentru dezlegarea unor probleme de drept

Î.C.C.J. - Înalta Curte de Casație și Justiție

lit. - litera

M. Of. - M. Of. al României

nr. - numărul

O.G. - Ordonanță de Guvern

O.U.G. - Ordonanța de urgență a Guvernului

op. cit. - opera citată

p. - pagina

pct. - punctul

proces-verbal de contravenție - proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției

R.I.L. - Recurs în interesul legii

R. R. D. P. - Revista Română de Drept Privat

R.R.J. - Revista Română de Jurisprudență

sent. civ. - sentința civilă

Trib. - Tribunalul

vol. - volumul

vs. - versus

Cuvinte cheie:

plângere contravențională, proces-verbal, acuzație în materie penală, proces contravențional, procedură civilă

CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE

Teza de doctorat „Procedura de soluționare a plângerii contravenționale” are ca obiect analizarea cadrului juridic aplicabil în România în ceea ce privește procedura de soluționare a plângerii contravenționale.

Demersul nu urmărește să ofere soluții definitive, ci să surprindă principalele probleme teoretice și practice apărute în materie și să evidențieze posibile direcții de reflecție.

Sunt analizate etapele evolutive ale reglementării interne și influențele externe, în special jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene. De asemenea, sunt prezentate opinii doctrinare și soluții jurisprudențiale divergente, pentru a reliefa dificultățile de interpretare.

Teza urmărește traseul firesc al unui proces civil, adaptat specificului contravențional: obiectul plângerii, părțile, calitatea procesuală, instanța competentă, verificarea și regularizarea plângerii, fiind discutate procedura de judecată efectivă, administrarea și admisibilitatea unor probe, prezumțiile aplicabile și limitele aplicării principiului disponibilității în procesul contravențional. Analiza include și aspecte legate de excepțiile procesuale, unele incidente procesuale, soluțiile posibile ale instanței investite cu soluționarea plângerii contravenționale, căile de atac, contestația la executare și procedura ordonanței președințiale.

Cercetarea se bazează pe metode analitice, comparative și istorice, completate de date statistice privind practica judiciară recentă. Concluziile nu pretind originalitate absolută, dar încearcă să ofere sugestii rezonabile pentru unificarea practicii judiciare și pentru uniformizarea legislației din domeniu.

Lucrarea se dorește a fi mai ales un instrument util pentru practicieni, oferind un cadru de orientare și câteva sugestii *de lege ferenda*. Ea poate constitui un punct de plecare pentru dezbateri și cercetări ulterioare, fără a pretinde că ar epuiza problematica domeniului.

Din punct de vedere practic, cercetarea poate sprijini practicienii dreptului în activitățile de interpretare și aplicare unor norme în procesul contravențional.

Situațiile de practică neunitară, generate de lipsa de coerență a legislației și de modificările succesive ale legislației în domeniu, sunt frecvente și creează dificultăți atât pentru justițiabili, cât și pentru autorități. Teza încearcă să propună explicații și exemple care pot fi de folos pentru înțelegerea acestor diferențe și pentru conturarea unor soluții mai previzibile.

La nivel doctrinar, lucrarea nu își propune să formuleze soluții definitive, ci să treacă în revistă principalele opinii exprimate de autori și să pună în discuție argumentele lor. De exemplu, există divergențe cu privire la măsura în care contravențiile trebuie tratate ca acuzații penale în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului. Sunt prezentate atât pozițiile care susțin o aplicare generală a garanțiilor specifice procesului penal, cât și cele care pledează pentru menținerea procedurii civile, cu adaptările necesare.

Un rol aparte în teză îl are analiza jurisprudenței instanțelor europene și naționale. Cazuri precum *Anghel contra României* sau *Öztürk contra Germaniei* evidențiază cum Curtea Europeană a Drepturilor Omului apreciază caracterul penal al unei sancțiuni contravenționale.

În dreptul intern, hotărârile Înaltei Curți de Casație și Justiție sau ale Curții Constituționale au un rol important în uniformizarea practicii, dar uneori ele generează și noi întrebări de interpretare. În legătură cu acestea teza încearcă să arate unde se află punctele de tensiune și de ce acestea contează pentru aplicarea corectă a legii.

De asemenea, este valorificat și dreptul comparat. În unele state, cum ar fi Germania sau Franța, procedura contravențională are o structură mai apropiată de cea penală, în timp ce în altele, precum Portugalia, s-a mizat pe o dezincriminare mai accentuată și pe sancțiuni catalogate drept „administrative”. Astfel de exemple nu sunt prezentate ca modele absolute, ci ca repere care pot inspira adaptări în dreptul românesc.

Teza include în mod necesar și câteva reflecții asupra limitelor actualei reglementări. Intercalarea hazardată dintre normele de drept civil, drept penal, drept administrativ, drept procesual civil și dreptul procesual fiscal cu normele din O.G. nr. 2/2001, precum și numeroasele modificări legislative constituie piedici importante în calea unei doctrine și a unei practici judiciare unitare. Lucrarea sugerează că adoptarea unui Cod contravențional ar putea reduce aceste neajunsuri, dar subliniază că este nevoie de o abordare precaută a legiuitorului.

În concluzie, teza nu își propune să fie un răspuns definitiv la toate întrebările din domeniu, ci mai degrabă o sinteză a problemelor principale, însoțită de câteva sugestii,

astfel încât să fie posibilă o viziune de ansamblu și cât mai coerentă asupra unui proces contravențional. Ea se dorește a fi utilă pentru practicieni și un punct de pornire pentru dezbateri academice ulterioare, fiind conștientă de limitele proprii și de nevoia unei cercetări continue în acest domeniu.

Bibliografie

A. Tratate, cursuri, monografii:

1. Apostol-Tofan D., *Drept administrativ, Volumul II, Actul administrativ, Contenciosul Administrativ*, Editura C.H. Beck, București, 2024;
2. Beleiu Gh., *Drept civil român, Introducere în dreptul civil, Subiectele dreptului civil, Ediția a X-a*, revăzută și adăugită de M. Nicolae, P. Trușcă, Editura Universul Juridic, București, 2005;
3. Bîrsan C., *Convenția europeană a drepturilor omului - comentariu pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2010;
4. Bîrsan G. V., Marin E., *Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 adnotată, Ed. A 3-a, revizuită și adăugită*, Editura Hamangiu, București, 2021;
5. Boroî G. (coord.), Spineanu-Matei O., Constanda A., Negrilă C., Dănăilă V., Theohari D. N., Gavriș D. M., Păncescu F. G., Eftimie M., Stancu M., *Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole. Vol. I. Art. 1-455, ed. a 2-a*, Editura Hamangiu, București, 2016;
6. Boroî G., *Codul de procedură civilă, Comentat și adnotat, vol. I*, Editura All Beck, București, 2001;
7. Boroî G., Rădescu D., *Codul de procedură civilă, Comentat și adnotat*, Editura All, București, 1994;
8. Boroî G., Stancu M., *Drept procesual civil, ed. a 5-a, revizuită și adăugită*, Editura Hamangiu, București, 2020;
9. Boroî G., Stancu M., *Drept procesual civil, ediția a 4-a revizuită și adăugită*, Editura Hamangiu, București, 2017;
10. Boroî G., Stancu M., *Drept procesual civil, ediția a 6-a revizuită și adăugită*, Editura Hamangiu, București, 2023;

11. Boroi G., Stancu M., *Drept procesual civil, Partea generală. Judecata în fața primei instanțe, Ediția a 6-a, revizuită și adăugită*, Editura Hamangiu, București, 2023;
12. Boroi G., Stancu M., *Fișe de procedură civilă*, Editura Hamangiu, București, 2019;
13. Bouloc B., Matsopoulou H., *Droit pénal général et procédure pénale*, Editura Sirey, 2022;
14. Briciu T. C. coord., Nicolae M. coord., Paul Pop coord., *In Memoriam Viorel Mihai Ciobanu, Dreptul procesual și dreptul substanțial la începutul mileniului al III-lea*, Editura Universul juridic, București, 2023;
15. Carrato A., *L'opposizione Alle Sanzioni Amministrative*, Editura Wolters Kluwer, 2020;
16. Chénéde F., Lequette Y., Simler P., Terré F., „*Droit civil. Les obligations, ed. a 12-a*”, Editura Dalloz, Paris, 2019;
17. Chiriță R., *Convenția europeană a drepturilor omului*, Editura All Beck, București, 2007, pag. 253;
18. Chiș A.-A., Zidaru Gh.-L., *Rolul judecătorului în procesul civil*, Editura Universul juridic, București, 2015;
19. Ciobanu V. M. (coord.), Nicolae M. (coord.), Baias F.-A., Belegante V., Briciu T., Dinu C.C., Dumitrache B., Florea Gh., Fodor M., Gîlcă I., Ghinoiu D.-A., Irimia C., Nicolae A., Oprina E., Rădoi A., Stancu M., Ștefănescu A., Tăbârcă M., Turcu N., Ursuța M., Zidaru Gh.-L., *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat, Vol. I – art. 1-526*, Editura Universul juridic, București, 2013;
20. Ciobanu V. M., Boroi G., *Drept procesual civil. Curs selectiv. Teste grile, ed. a 3-a*, Editura All Beck, București, 2005;
21. Ciobanu V. M., Briciu T. C., Constantin Dinu C., *Drept procesual civil, Ediția revăzută și adăugită de Traian C. Briciu și Claudiu C. Dinu, Curs de bază pentru licență, seminare și examene*, Editura Universul Juridic, București, 2023;
22. Ciobanu V. M. (coord.), Nicolae M. (coord.), *Noul Cod de procedură civilă, comentat și adnotat, vol. I, art. 1-526*, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p. 1052;
23. Ciucă A., *Apelul*, Editura Universul Juridic, București, 2008;

24. Cliza M.C., Ulariu C. C., *Drept administrativ. Partea generală*, Editura C.H. Beck, București, 2023;
25. Cornu G., *Vocabulaire juridique*, ediția a 14-a, PUF, Paris, 2022;
26. Deak F., Popescu R., *Tratat de drept succesoral, Vol. II, Moștenirea testamentară, ed. a 4-a*, Editura Universul Juridic, București, 2019;
27. Deleanu I., "Prolegomene juridice", Editura Universul Juridic, București, 2010;
28. Deleanu I., *Tratat de procedură civilă*, vol. I, Editura Servo-Sat, Arad, 2002;
29. Deleanu I., V. Mitea, S. Deleanu, *Tratat de procedură civilă, Vol. I-III*, Editura Universul Juridic, București, 2013;
30. Dinescu A. G., *Legislația contravențiilor. Comentarii, doctrină și jurisprudență*, Editura Hamangiu, 2016;
31. Dobrinoiu V., Pascu I., Dima T., Costică Păun, Gorunescu M., Hotca A.M., Chiș I., Dobrinoiu M., *Noul Cod penal comentat. Partea generală. Ediția a 3-a*, Editura Universul Juridic, București, 2016;
32. V. Dongoroz, *Curs de drept penal*, Asociația Studenților Facultății de Drept, București, 1942;
33. Drăganu T., *Liberul acces la justiție*, Editura Lumina Lex, București, 2003;
34. Drăganu T., *Actele de drept administrativ*, Editura Științifică, București, 1959;
35. Drăghici C., Drăghici C. V., Corcheș R., Iacob A., *Drept contravențional*, Editura Tritonic, București, 2004;
36. Dragoș D.C., *Procedura contenciosului administrativ*, Editura All Beck, București, 2002;
37. Frențiu G. C., *Taxele judiciare de timbru și ajutorul public judiciar în procesul civil, O.U.G. nr. 80/2013 și O.U.G. nr. 51/2008, Comentarii, doctrină și jurisprudență*, Editura Hamangiu, București, 2020;
38. Furdui S., *Dreptul contravențional*, Editura Cartier, Chișinău, 2005;
39. Grigoraș C., *Contenciosul administrativ potrivit noului Cod de procedură civilă*, Editura Hamangiu, București, 2014;

40. Hamangiu C., *Procedura penală adnotată cu jurisprudență română (1868/1904)*, Ed. Librăriei Leon Alcaj, 1904;
41. Héron J., *Droit judiciaire privé*, 2e éd., par Thierry Le Bars, Montchrestien, 2002;
42. Herovanu E., *Principiile procedurii judiciare, vol. I*, Editura Institutul de Arte Grafice „Lupta” N. Stroilă, București, 1932;
43. Hotca M. A., *Regimul juridic al contravențiilor. Comentarii și explicații, ed. a 5-a*, Editura C. H. Beck, București, 2012;
44. Ionașcu A., *Problele în procesul civil*, Editura Științifică, București, 1969;
45. Ionescu R., *Drept administrativ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970;
46. A. Iorgovan, *Răspunderea contravențională, Teza de doctorat*, Universitatea din București, 1979;
47. Iorgovan A., *Tratat de drept administrativ*, Ed. All Beck, București, 2002;
48. Iorgovan A., *Tratat de drept administrativ*, vol. II, ediția IV, Editura ALL Beck, București, 2005;
49. Lambert P., „*Les droits relatifs à l'administration de la justice disciplinaire dans la jurisprudence des organes de la Convention européenne*” în *Revue trimestrielle des droits de l'homme*, 1995;
50. Lazăr I., Lazăr L., *Tratat de Dreptul Uniunii Europene în domeniul concurenței*, Editura C. H. Beck, București, 2025;
51. Lefter G. S., *Apelul în procesul civil*, Editura Hamangiu, București, 2021;
52. Mihăilescu M. E., *Sanctiunile contravenționale. Aspecte de drept material în dreptul românesc și comparat*, Editura Hamangiu, 2013;
53. Nicolae M., *Tratat de prescripție extinctivă*, Editura Universul Juridic, București, 2010;
54. Peiser G., *Contentieux administrative, 12 ed.*, Dalloz, Paris, 2001;
55. Petrescu R. N., *Drept administrativ*, Editura Hamangiu, București, 2009;
56. Pin X., *Droit penal general*, ediția A. 10-a, Editura Dalloz, Paris, 2018;

57. Podaru O., *Caducitatea actului juridic în dreptul public*, Editura Hamangiu, București, 2019;
58. Podaru O., A.C. Loghin, *Drept contravențional, Curs universitar*, Editura Hamangiu, București, 2024;
59. Podaru O., R. Chiriță, I. Pășculeț, A. Bachiș, *Regimul juridic al contravențiilor, O.G. nr. 2/2001 comentată, ed. a 5-a*, Editura Hamangiu, București, 2021;
60. Podaru O., R. Chiriță, I. Pășculeț, *Regimul juridic al contravențiilor. O.G. nr. 2/2001 comentată, ediția a 4-a*, Editura Hamangiu, București, 2019;
61. Podaru O., R. Chiriță, *Regimul juridic al contravențiilor. O.G. nr. 2/2001 comentată, ed. a 2-a*, Editura Hamangiu, București, 2011;
62. Poenaru I., *Regimul juridic al contravențiilor. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001*, Editura Lumina Lex, București, 2002;
63. Popa F., *Principiul contradictorialității în procesul civil, garanție esențială a echitabilității procedurii*, în Briciu T. C. coord., Nicolae M. coord., Paul Pop coord., *In Memoriam Viorel Mihai Ciobanu, Dreptul procesual și dreptul substanțial la începutul mileniului al III-lea*, Editura Universul juridic, București, 2023;
64. Prisăcaru V., *Tratat de drept administrativ român. Partea generală, Ediția a 3-a, revăzută și adăugită*, Editura Lumina Lex, București, 2002;
65. Puiu A. M., în Briciu T.C. (coord.), Dan R., Danciu A., Orza R. I., Puiu A. M., Stoicescu S., *O.U.G. nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru. Comentariu pe articole*, Editura Solomon, 2021;
66. Pușcașu V., Ghigheci C., *Codul penal adnotat. Volumul I. Partea generală*, Editura Universul Juridic, București 2021;
67. Stone R., *Offences Against the Person*, Editura Cavendish Publishing, Londra, 1999;
68. Săraru C. S., *Drept administrativ. Probleme fundamentale ale dreptului public*, Editura C.H. Beck, București, 2016;
69. Sperusi-Vlad A., *Apelul în procesul civil*, Editura Universul Juridic, București, 2016;

70. Stoenescu I., Zilberstein S., *Drept procesual civil. Teoria generală. Judecata la primă instanță. Hotărârea, ed. a II-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983;
71. Streteanu F., Nițu D., *Drept penal. Partea generală. Curs universitar. Vol. I*, Editura Universul Juridic, București, 2014;
72. Tanoviceanu I., *Curs de drept penal*, vol. I, Editura Atelierele Grafice Socec & Co, București, 1912;
73. Tanoviceanu I., *Tratat de drept și de procedură penală, ed. a doua, vol. IV*, Tipografia „Curierul Judiciar”, București, 1912;
74. Tăbârcă M., *Drept procesual civil, Vol. I – Teoria generală*, Editura Universul juridic, București, 2013;
75. Terzea V., *Noul Cod de Procedura Civila adnotat*, Editura Universul Juridic, București, 2016;
76. Theohari D. N., *Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane în In Honorem* Gabriel Boroi, Tomul I, Editura Hamangiu, București, 2024;
77. Theohari D. N., *Taxele judiciare de timbru, O.U.G. nr. 80/2013, Comentariu pe articole*, Editura Hamangiu, București, 2024;
78. Toma T., *Drept Administrativ, Vol. I*, Editura Vasiliana, Iași, 2006;
79. Trandafir A. R., *Răspunderea penală a persoanei juridice*, Editura C.H. Beck, București, 2020;
80. Trăilescu A., *Drept administrativ, partea specială, Ediția 2, Curs universitar*, Editura C.H. Beck, București, 2020;
81. Țiclea A., *Reglementarea contravențiilor, ed. a III-a, revăzută și adăugită*, Editura Lumina Lex, București, 2003;
82. Țiț N. H., *Drept procesual civil. Partea generală. Judecata în primă instanță, Curs universitar*, Editura Hamangiu, București, 2024;
83. Țiț N. H., Stanciu R., *Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*, Editura Hamangiu, București, 2019;

84. Ulariu C., *Procedura angajării răspunderii contravenționale*, Ed. C. H. Beck, București;
85. Ursuța M., *Contestația la executare versus plângere contravențională*, în E. Oprina (coord.), V. Bozeșan (coord.), *Executarea silită – Dificultăți și soluții practice -*, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2016;
86. Ursuța M., Lazăr I., *Drept administrativ – Curs Universitar*, Ed. Universul Juridic, București, 2025;
87. Ursuța M., *Dreptul contravențional și procedura judiciară în dreptul public. Actualitate și perspective*, Editura Hamangiu, București, 2018;
88. Ursuța M., *Procedura contravențională, Ediția a III-a, revăzută și adăugită*, Editura Universul Juridic, București, 2010;
89. Vedinaș V., *Drept administrativ, Ediția a XI-a, Revăzută și actualizată, Curs universitar*, Editura Universul Juridic, București, 2019;
90. Viorel L.-Al., în L.-Al. Viorel, G. Viorel, A.-Al. Oană, R. Rusu-Oană, I.-V. Varga, C. Mareș, A. Bran, *Legislația privind taxele judiciare de timbru*, Editura C.H. Beck, București, 2016;
91. Zidaru Gh.-L., Pop P., *Drept procesual civil. Procedura în fața primei instanțe și în căile de atac*, Editura Solomon, București, 2020.

B. Articole, studii:

1. Aradan C. M., *Prezumția de nevinovăție și răspunderea contravențională*, în Revista Universul Juridic Premium nr. 10/2024;
2. Bogdan D., Țândărescu B., Selegean M., *Prezumția de nevinovăție în procedura contravențională judiciară. Aplicarea art. 6 în dimensiunea sa penală. Instituirea unor prezumții de fapt sau de drept. Dreptul apărării. Audierea martorilor. Aprecierea probelor*, în Revista Română de Jurisprudență, nr. 1/2009;
3. Boroș G., Theohari D. N., *Sinteza principalelor modificări și completări aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 138/2014*, studiu publicat în Noul Cod de

procedură civilă, actualizat la data de 20 octombrie 2014, Editura Hamangiu, București, 2014;

4. Boroș G., Theohari D. N., *Sinteza principalelor modificări și completări aduse Codului de procedură civilă prin Legea nr. 310/2018*, articol publicat în ediția 2019 a Codului de procedură civilă, Editura Hamangiu;

5. Bozeșan V., *Procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției. Titlu executoriu în ipoteza plângerii contravenționale*, Revista Română de Executare Silită nr. 3/31.09.2016;

6. Bozeșan V., *Raportul dintre contestația la executare și plângerea contravențională*, publicat în Revista Română de Executare Silită nr. 3 din 2016;

7. Briciu T. C., Ciobanu V. M., *Câteva reflecții cu privire la soluțiile din doctrină și jurisprudență privind unele probleme ivite în aplicarea NCPC*, www.juridice.ro;

8. Câmpean A., *Apelul în procesul civil, Practică judiciară comentată, legislație conexă, doctrină, decizii ale Curții Constituționale, recursuri în interesul legii, hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor probleme de drept*, Editura Universul Juridic, București, 2017;

9. Colegiul de redacție, *Propuneri de lege ferenda extrase din articolele publicate în revistele de drept românești (2011)*, publicat în Revista Dreptul nr. 2/2013;

10. Covrig-Cudrec V., *Considerații asupra „forței probante” a actului constatator de săvârșire a contravenției și despre „sancționarea” acesteia*, în Revista Dreptul nr. 4/2004;

11. Cristuș N., *Răspunderea contravențională. Practică judiciară, ed. a 2-a*, Editura Hamangiu, 2011, București, 2011;

12. Deleanu I., *„Convențiile judiciare în ambianța noului Cod de procedură civilă”*, studiu publicat inițial în Revista Pandectele Române, nr. 4/2012 și apoi în R. R. D. P. nr. 6/31.12.2014;

13. Deleanu I., *„Considerații cu privire la excepțiile procesuale în contextul prevederilor Proiectului Noului Cod de procedură civilă”*, în R. R. D. P. nr. 4/2009;

14. Deleanu I., *Procedura verificării prealabile a cererii de chemare în judecată și cererea de reexaminare*, în R. R. D. P. nr. 1/2014;

15. Drăghici M., *Regimul nulității procesului-verbal de contravenție*; în Revista Themis nr. 1-2 din 2022;
16. Farinacci P., *Praxis et theorica criminalis*, Roma, 1616, Lib. I, Titl. I, Quest X, nr. 45;
17. Filote-Iovu I. A., *Dificultăți jurisprudențiale în materia contravențiilor rutiere*, publicat în Revista Dreptul nr. 10/2022;
18. Frențiu G. C., *Reflecții pe marginea art. 200 NCPC*, în Revista Dreptul nr. 10/2013;
19. Fodor E. M., *Aplicarea principiului legalității din dreptul penal în dreptul contravențional*, în Revista Transilvăneană de Științe Administrative nr. 3/2010;
20. Lascu I., *Circumstanțele reale și personale. Modul de răsfrângere a lor asupra participanților. Faptul că unul dintre participanți la comiterea unei fapte penale este frate cu autorul principal constituie o circumstanță personală care-i profită numai lui, nu și celorlalți participanți*, în Revista Pro Lege nr. 3/1997;
21. Lascu I., *Discuții în legătură cu răspunderea circumstanțelor asupra participanților*, în Revista Dreptul nr. 6/1997;
22. Lascu I., *Transmiterea circumstanțelor. Situații speciale*, în Revista Română de Drept Public nr. 2/1997;
23. Lungănașu C., *Prezumțiile și principiul contradictorialității în procesul civil*, publicat în Revista Dreptul nr. 5/2024;
24. V. Maruchson, C. I. Drimer, M. Fodor, *Prezumția ca mijloc de probă în procesul civil, cu referire specială la prezumțiile legale*, în Revista Dreptul nr. 2/2018;
25. Mercan L. M., Anamaria G., *Prezumția de nevinovăție versus prezumția de legalitate și temeinicie a procesului-verbal de contravenție. Rolul activ al judecătorului*, în Revista Română de Drept European nr. 2/2011;
26. Mihalcea M. A., Ghimbășanu V. P., *Standarde europene și românești referitoare la prezumția de nevinovăție în materie contravențională*, în Revista Dreptul, nr. 9/2010;
27. Mirea-Gajdo L., „*Aspecte practice privind unele acte procesuale de dispoziție ale părților în procesul civil. Renunțarea la judecată. Achiesarea. Renunțarea la dreptul subiectiv pretins*”, în Revista Română de Jurisprudență, nr. 4 din 2022;

28. Nicolae M., *Curtea Constituțională și principiul supremației dreptului (Rule of law). De la garantarea supremației Constituției la denaturarea și rescrierea acesteia: tempus regit processum*, articol publicat în volumul *Le nouveau Code de procedure civile roumain: Vu de l'interieur – Vu de l'exterieur*, Editura Hamangiu, 2021;
29. Poenaru I., Santai I., *Noul regim al contravențiilor, Ordonanța nr. 2 din 2001*, în *Dreptul* nr. 1;
30. Poenaru O., *Problemele legislației contravenționale*, în *Revista Dreptul* nr. 2/1998;
31. Popescu C.-L., *Neconvenționalitatea și neconstituționalitatea procedurii contravenționale judiciare de drept comun, în raport cu dreptul la respectarea prezumției de nevinovăție*, *Pandectele Române* nr. 6 din 2002;
32. Ramona D., Andreea T., *Prezumția ca mijloc de dovadă, potrivit noului Cod de procedură civilă și noului Cod civil*, în *R. R. D. P.*, nr. 6 din 2011;
33. Serena D., *Sarcina probei și limitele prezumției de nevinovăție în materia plângerilor contravenționale analizate în lumina Convenției Europene a Drepturilor Omului*, în *R. R. D. P.*, nr. 4/2008;
34. Sovar C., *Considerații cu privire la cadrul general actual al ilicitului contravențional*, în *Revista Română de Jurisprudență* nr. 1/2017;
35. Stancu M., *Proces-verbal contravențional. Caracteristici. Contestație. Sarcina Probei*, în *Pandectele Române* nr. 2/2006;
36. Stoian D. C., *Aspecte critice în legătură cu procedura de soluționare a plângerilor contravenționale astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 202/2010 privind unele măsuri pentru accelerarea proceselor*, în *Revista Dreptul*, nr. 12/2012;
37. Ștefan C. V., *Aptitudinea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției de a constitui o acuzație penală în sens convențional*, publicat în *Revista Dreptul* nr. 9/2018;
38. Ștefan E. E., *Delimitarea dintre infracțiune și contravenție în lumina noilor modificări legislative*, publicat în *Revista Dreptul* nr. 6 din 2015;
39. Tabacu A., *Despre aplicarea legii contravenționale mai favorabile*, în *Revista Română de Jurisprudență* nr. 3/2022;

40. Tiriteu I. C., „*Momentul desființării actului juridic civil în ipoteza declarării judiciare a nulității, rezoluțiunii sau rezilierii acestuia. Efectul juridic al retroactivității*”, în *Dreptul* nr. 1/2024;
41. Tiriteu I. C., *Verificarea și regularizarea plângerii contravenționale. Studiu de practică judiciară*, în *Dreptul* nr. 12/2023;
42. Toader M. C., *Tulburarea ordinii și liniștii publice. Linii de demarcație între răspunderea contravențională și răspunderea penală*, în *Revista Dreptul* nr. 3/2020;
43. Turcu C. M., *Nulitatea plângerii contravenționale formulate peste termenul legal. Incidența în materia contravențională a dispozițiilor Codului civil privind întreruperea termenului de decădere*, în *Revista Română de Jurisprudență* nr. 4/2022;
44. Ursuța M., *Codul contravențional - o necesitate?*, în *Revista Dreptul* nr.1/2014;
45. Ursuța M., *Comunicarea procesului-verbal contravențional prin poștă. Efecte. Caracterul subsidiar al procedurii de afișare. Calculul termenului de prescripție a executării sancțiunii contravenționale*, *Revista Română de Jurisprudență* nr. 3/2013;
46. Ursuța M., *Constatările personale ale agentului constatator - temei al forței probante a procesului-verbal contravențional. Sarcina probei în procesul contravențional*, în *Revista Română de Jurisprudență* nr. 2/2013;
47. Ursuța M., *Decontravenționalizarea și aplicarea legii contravenționale mai favorabile. Aspecte teoretice și practice*, în *Revista Dreptul* nr. 8/2020;
48. Ursuța M., *Dezincriminare și decontravenționalizare. Aspecte de drept material și procesual. Incidența în afaceri*, publicat în *Revista Română de Drept Penal al Afacerilor*, nr. 1/2018;
49. Ursuța M., *Noul regim contravențional în contextul intrării în vigoare a Noului Cod de procedură civilă și a Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codului de procedură civilă*, publicat în *Revista Dreptul*, nr. 3 din 2013;
50. Vedinaș V., *Contenciosul contravențional – simbioza între contenciosul de drept comun și contenciosul administrativ*, în *Revista de Drept Public* nr. 4/2023.

C. Rapoarte, baze de date sau surse din mediul online:

1. Buletinul Jurisprudenței Curții de Apel București, disponibil pe www.cab1864.eu/jurisprudenta;
2. Raportul oficial din 2017 al Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie privind Portugalia, disponibil pe www.euda.europa.eu;
3. Raportul European privind Drogurile, publicat în 2024 de Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie, disponibil pe www.euda.europa.eu;
4. www.brocardi.it;
5. www.ccr.ro;
6. www.cctv.apti.ro;
7. www.curia.europa.eu;
8. www.diariodarepublica.pt/dr/en;
9. www.echr.coe.int;
10. www.euda.europa.eu;
11. www.eur-lex.europa.eu;
12. www.fedlex.admin.ch;
13. www.gesetze-im-internet.de/
14. www.hudoc.echr.coe.int;
15. www.ier.gov.ro;
16. www.isap.sejm.gov.pl;
17. www.inml-lex.ro;
18. www.juridice.ro;
19. www.legifrance.gouv.fr/;
20. www.legis.md;
21. www.njt.hu;
22. www.normattiva.it/;
23. www.rejust.ro;
24. www.riigiteataja.ee;
25. www.scj.ro;
26. www.securityhero.io/state-of-deepfakes/.

D. Legislație consultată:

I. Coduri

1. Codul penal, adoptat prin intermediul Legii nr. 286/2009, apărut în M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009, intrat în vigoare la 1 februarie 2014 (*în vigoare, modificat*);
2. Codul de procedură penală, adoptat prin intermediul Legii nr. 135/2010, apărut în M. Of. nr. 486 din 15 iulie 2010, intrat în vigoare la 1 februarie 2014 (*în vigoare, modificat*);
3. Codul civil, adoptat prin intermediul Legii nr. 287/2009, apărut în M. Of. nr. 505 din 15 iulie 2011, republicat, intrat în vigoare la 1 octombrie 2011 (*în vigoare*);
4. Codul de procedură civilă, adoptat prin intermediul Legii nr. 134/2010, apărut în M. Of. nr. 485 din 15 iulie 2010, republicat, intrat în vigoare la 15 februarie 2013 (*în vigoare*);
5. Codul de procedură fiscală, adoptat prin intermediul Legii nr. 207/2015, apărută în M. Of. nr. 547 din 23 iulie 2015, intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016 (*în vigoare*);
6. Codul administrativ, adoptat prin O.U.G. nr. 57/2019, apărută în M. Of. nr. 555 din 5 iulie 2019 (*în vigoare*);
7. Codul penal Carol al II-lea, adoptat prin Decretul-lege nr. 153/1936, apărut în M. Of. nr. 65 din 18 martie 1937 (*abrogat în 1969*);
8. Codul contravențional al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 218/2008, apărut în M. Of. al R.M. nr. 3-6 din 16 ianuarie 2009, intrat în vigoare la 31 mai 2009 (*în vigoare*);
9. Codul penal francez (*Code pénal*), adoptat prin Legea nr. 92-1336 din 16 decembrie 1992, în vigoare din 1 martie 1994 (*în vigoare*);
10. Codul de procedură penală francez (*Code de procédure pénale*), adoptat prin Ordonanța nr. 58-1296 din 23 decembrie 1958, în vigoare din 1 martie 1959 (*în vigoare*);
11. Codul penal prusian (*Allgemeines Landrecht für die Preußischen Staaten*), intrat în vigoare în 1794 (*abrogat, cod istoric*);
12. Codul de procedură penală elvețian (*Schweizerische Strafprozessordnung – StPO*), adoptat în 2007, intrat în vigoare la 1 ianuarie 2011 (*în vigoare*);
13. Codul contravențional al Estoniei (*Karistusseadustik*), adoptat prin Legea RT I 2001, 61, 364, publicat în *Riigi Teataja*, intrat în vigoare la 1 septembrie 2002 (*în vigoare*);

14. Codul penal italian (*Codice penale*, cunoscut și ca „Codul Rocco”), adoptat în 1930, în vigoare cu modificări semnificative;
15. Codul penal maghiar (*Magyar Büntető Törvénykönyv – Btk*), adoptat prin Legea nr. C/2012, în vigoare din 1 iulie 2013.

II. Legi

1. Legea nr. 6/1973 privitoare la modificarea Codului penal al Republicii Socialiste România, apărută în Buletinul Oficial nr. 49 din 6 aprilie 1973 (*abrogată*);
2. Legea nr. 21/1996 a concurenței, apărută în M. Of. nr. 88 din 30 aprilie 1996 (*în vigoare, modificată*);
3. Legea nr. 30/2000 privitoare la ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, apărută în M. Of. nr. 238 din 31 mai 2000 (*în vigoare*);
4. Legea nr. 32/1968 privitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor, apărută în Buletinul Oficial nr. 148 din 14 noiembrie 1968 (*abrogată integral prin O.G. nr. 2/2001*);
5. Legea nr. 50/1991 privitoare la autorizarea executării lucrărilor de construcții, apărută în M. Of. nr. 163 din 7 august 1991 (*în vigoare, modificată*);
6. Legea nr. 61/1991 privitoare la sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, apărută în M. Of. nr. 212 din 28 octombrie 1991 (*în vigoare, modificată*);
7. Legea nr. 74/2015 privitoare la administratorii de fonduri de investiții alternative, apărută în M. Of. nr. 274 din 23 aprilie 2015 (*în vigoare*);
8. Legea nr. 76/2012 privitoare la punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010, apărută în M. Of. nr. 365 din 30 mai 2012 (*în vigoare*);
9. Legea nr. 82/1991 a contabilității, apărută în M. Of. nr. 265 din 27 decembrie 1991 (*în vigoare, modificată*);
10. Legea nr. 85/2014 privitoare la procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, apărută în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014 (*în vigoare*);
11. Legea nr. 95/2006 privitoare la reforma în domeniul sănătății, apărută în M. Of. nr. 372 din 28 aprilie 2006 (*în vigoare, modificată*);

12. Legea nr. 102/2005 privitoare la ANRE, apărută în M. Of. nr. 391 din 9 mai 2005 (*în vigoare*);
13. Legea nr. 107/2022 privitoare la dreptul de a fi uitat în mediul online, apărută în M. Of. nr. 377 din 13 aprilie 2022 (*în vigoare*);
14. Legea nr. 135/2010 privitoare la Codul de procedură penală, apărută în M. Of. nr. 486 din 15 iulie 2010 (*în vigoare, modificată*);
15. Legea nr. 138/2014 privitoare la modificarea Legii nr. 134/2010, apărută în M. Of. nr. 753 din 16 octombrie 2014 (*în vigoare*);
16. Legea nr. 146/1997 privitoare la taxele judiciare de timbru, apărută în M. Of. nr. 173 din 29 iulie 1997 (*în prezent abrogată*);
17. Legea nr. 171/2010 privitoare la contravențiile silvice, apărută în M. Of. nr. 505 din 20 iulie 2010 (*în vigoare*);
18. Legea nr. 180/2002 privitoare la aprobarea O.G. nr. 2/2001, apărută în M. Of. nr. 268 din 22 aprilie 2002 (*în vigoare*);
19. Legea nr. 193/2000 privitoare la clauzele abuzive, apărută în M. Of. nr. 560 din 4 noiembrie 2000 (*în vigoare, modificată*);
20. Legea nr. 218/2002 privitoare la organizarea Poliției Române, apărută în M. Of. nr. 305 din 9 mai 2002 (*în vigoare, modificată*);
21. Legea nr. 219/2015 privitoare la economia socială, apărută în M. Of. nr. 561 din 28 iulie 2015 (*în vigoare*);
22. Legea nr. 257/2022 privitoare la executarea sancțiunilor contravenționale privind formularul digital, apărută în M. Of. nr. 754 din 27 iulie 2022 (*în vigoare*);
23. Legea nr. 286/2009 privitoare la Codul penal, apărută în M. Of. nr. 510 din 24 iulie 2009 (*în vigoare, modificată*);
24. Legea nr. 303/2004 privitoare la statutul magistraților, apărută în M. Of. nr. 576 din 29 iunie 2004 (*abrogată integral de Legea nr. 303/2022*);
25. Legea nr. 303/2022 privitoare la statutul judecătorilor și procurorilor, apărută în M. Of. nr. 1100 din 16 noiembrie 2022 (*în vigoare*);
26. Legea nr. 304/2022 privitoare la organizarea judiciară, apărută în M. Of. nr. 1100 din 16 noiembrie 2022 (*în vigoare*);
27. Legea nr. 307/2006 privitoare la apărarea împotriva incendiilor, apărută în M. Of. nr. 633 din 21 iulie 2006 (*în vigoare*);

28. Legea nr. 310/2018 privitoare la modificarea Codului de procedură civilă, apărută în M. Of. nr. 1074 din 18 decembrie 2018 (*în vigoare*);
29. Legea nr. 333/2003 privitoare la paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, apărută în M. Of. nr. 525 din 22 iulie 2003 (*în vigoare, modificată*).

III. Ordonanțe de urgență (O.U.G.)

1. O.U.G. nr. 28/1999 privitoare la obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale, apărută în M. Of., nr. 131/31.03.1999, republicată în M. Of., nr. 75/21.01.2005;
2. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privitoare la desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, apărută în M. Of., nr. 328 din 25 aprilie 2008 (*în vigoare, cu modificări și completări ulterioare*);
3. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privitoare la taxele judiciare de timbru, apărută în M. Of., nr. 392 din 29 iunie 2013 (*în vigoare, cu modificări și completări ulterioare*);
4. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 108/2003 privitoare la desființarea închisorii contravenționale, apărută în M. Of., nr. 747 din 26 octombrie 2003 (*în vigoare*);
5. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privitoare la comunicațiile electronice, apărută în M. Of., nr. 925 din 27 decembrie 2011 (*în vigoare, cu modificări și completări ulterioare*);
6. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privitoare la circulația pe drumurile publice, apărută în M. Of., nr. 958 din 28 decembrie 2002, republicată în M. Of., nr. 670 din 3 august 2006 (*în vigoare, cu modificări și completări ulterioare*).

IV. Ordonanțe simple (O.G.)

1. Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privitoare la regimul juridic al contravențiilor, apărută în M. Of., nr. 410 din 25 iulie 2001(*în vigoare, cu modificări și completări ulterioare*);
2. Ordonanța Guvernului nr. 2/2021 privind depozitarea deșeurilor (*în vigoare*);
3. Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privitoare la prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, apărută în M. Of., nr. 431 din 2 septembrie 2000, republicată în M. Of., nr. 166 din 7 martie 2014 (*în vigoare, cu modificări și completări ulterioare*);
4. Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privitoare la protecția consumatorilor, apărută în M. Of. nr. 212 din 28 august 1992, republicată în M. Of. nr. 208 din 28 martie 2007 (*în vigoare*).

V. Alte reglementări

1. Constituția României, adoptată prin Referendumul național din 8 decembrie 1991, apărută în M. Of., nr. 233/21.11.1991 și republicată în M. Of., nr. 767 din 31 octombrie 2003 (*în vigoare*);
2. „Declarația Universală a Drepturilor Omului”, adoptată în data de 10.12.1948 de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite;
3. „Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale”, adoptată la Roma în 04.11.1950. România ratificat Convenția prin Legea nr. 30/1994, apărută în M. Of., nr. 135 din 31 mai 1994 (*în vigoare*);
4. „Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene”, a cărei proclamare a avut loc la Nisa la 7.12.2000, reafirmată și integrată cu valoare juridică obligatorie prin „Tratatul de la Lisabona” (*în vigoare*).

E. Jurisprudență cercetată:

- I. Hotărâri ale instanțelor naționale

1. Decizia R.I.L. nr. 22 din 2007, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 256 din 17 aprilie 2007;
2. Decizia H.P. nr. 1 din 2016, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 143 din 25 februarie 2016;
3. Decizia H.P. nr. 4 din 2017, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 168 din 08 martie 2017;
4. Decizia R.I.L. nr. 13 din 2018, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 897 din 24 octombrie 2018;
5. Decizia H.P. nr. 35 din 2019, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 37 din 20 ianuarie 2020;
6. Decizia nr. 937 din 17 februarie 2021, pronunțată de Î.C.C.J.;
7. Decizia R.I.L. nr. 5 din 2021, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 613 din 22 iunie 2021;
8. Decizia H.P. nr. 18 din 2022, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of. nr. 1258 din 28 decembrie 2022;
9. Decizia R.I.L. nr. 21 din 2022, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 1145 din 29 noiembrie 2022;
10. Decizia R.I.L. nr. 16 din 2023, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of. nr. 112 din 8 februarie 2024;
11. Decizia H.P. nr. 44 din 2016, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 442 din 14 iunie 2016;
12. Decizia H.P. nr. 689 din 2016, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 384 din 20 mai 2016;
13. Decizia H.P. nr. 1237 din 2015, pronunțată de Î.C.C.J., apărută în M. Of., nr. 478 din 30 iunie 2015;
14. Decizia nr. 233 din 15 februarie 2011, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of. nr. 340 din 17 mai 2011;

16. Decizia nr. 351 din 02 februarie 2006, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 455 din 25 mai 2006;
16. Decizia nr. 483/23.06.2015, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 633 din 20 august 2015;
17. Decizia nr. 906/2006, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 55 din 24 ianuarie 2007;
18. Decizia nr. 1056/2011, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 647 din 09 septembrie 2011;
19. Decizia nr. 1245/2011, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 28 din 13 ianuarie 2012;
20. Decizia nr. 1429/2011, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 893 din 16 decembrie 2011;
21. Decizia nr. 500/2012, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 492 din 18 iulie 2012;
22. Decizia nr. 1096/2009, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 695 din 15 octombrie 2009;
23. Decizia nr. 732/2018, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 181 din 06 martie 2019;
24. Decizia nr. 152/2020, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 387 din 06 mai 2020;
25. Decizia nr. 190/2018, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 523 din 26 iunie 2018;
26. Decizia nr. 18/2023, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of., nr. 740 din 11 august 2023;
27. Decizia nr. 344/2024, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of. nr. 30 din 15 ianuarie 2025;
28. Decizia nr. 390/2023, pronunțată de C.C.R., apărută în M. Of. nr. 898 din 05 octombrie 2023;

29. Decizia nr. 817/06.11.2020, pronunțată de Curtea de Apel Brașov în dosar nr. 2608/226/2019;
30. Decizia civilă nr. 466/A/21.05.2025, pronunțată de Tribunalul Arad în dosar nr. 1321/108/2025;
31. Decizia civilă nr. 483/28.05.2025, pronunțată de Tribunalul Dâmbovița în dosar nr. 328/120/2025;
32. Decizia civilă nr. 331/27.03.2025, pronunțată de Tribunalul Olt în dosar nr. 143/104/2025;
33. Decizia civilă nr. 94/A/2025 din 04.02.2025, pronunțată de Tribunalul Vaslui în dosar nr. 4197/333/2023;
34. Decizia civilă nr. 487/A/2024 din 08.05.2025 a Tribunalului Vaslui, pronunțată în dosar nr. 167/89/2024;
35. Decizia civilă nr. 129/26.02.2025, pronunțată de Tribunalul Tulcea în dosar nr. 2793/253/2023;
36. Decizia civilă nr. 152/14.03.2025, pronunțată de Tribunalul Sălaj în dosar nr. 676/337/2023;
37. Decizia civilă nr. 167/2025/c.a. din 19.02.2025, pronunțată de Tribunalul Iași în dosar nr. 36229/245/2023;
38. Decizia civilă nr. 889/2025/A din 13.06.2025, pronunțată de Tribunalul Brașov în dosar nr. 1404/293/2024;
39. Decizia civilă nr. 814/13.03.2025, pronunțată de Tribunalul București în dosar nr. 6010/303/2024;
40. Decizia civilă nr. 477/15.04.2025, pronunțată de Tribunalul Constanța în dosar nr. 66/254/2024;
41. Decizia civilă nr. 447/24.04.2025, pronunțată de Tribunalul Olt în dosar nr. 6636/311/2024;
42. Decizia civilă nr. 467/CA/2025 din 19.05.2025, pronunțată de Tribunalul Bihor în dosar nr. 2414/177/2023;

43. Decizia nr. 530/10.05.2016, pronunțată de Tribunalul Arad în dosar nr. 1007/210/2015;
44. Decizia nr. 534/05.06.2024, pronunțată de Tribunalul Bihor în dosar nr. 887/833/2021;
45. Decizia civilă nr. 50/A/2025 din 29.01.2025, pronunțată de Tribunalul Bihor în dosar nr. 3534/833/2023;
46. Decizia nr. 146/30.01.2025, pronunțată de Tribunalul Prahova în dosar nr. 3508/281/2023;
47. Încheierea din 10.04.2025, pronunțată de Judecătoria Brăila în dosar nr. 7754/196/2023;
48. Încheierea din 12.03.2024, pronunțată de Judecătoria Călărași în dosar nr. 5555/202/2023;
49. Încheierea din 20.03.2023, pronunțată de Judecătoria Galați în dosar nr. 10585/233/2022;
50. Încheierea din 03.06.2025, pronunțată de Judecătoria Năsăud în dosar nr. 4470/265/2024;
51. Încheierea din 19.03.2025, pronunțată în dosar nr. 6900/290/2024 de Judecătoria Reșița;
52. Încheierea din 22.11.2022, pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București în dosar nr. 11354/299/2022;
53. Încheierea din 03.06.2025, pronunțată de Tribunalul Bacău în dosar nr. 4970/180/2024;
54. Încheierea din 03.03.2025, pronunțată de Tribunalul Bihor în dosar nr. 2436/271/2024;
55. Încheierea din 23.03.2023, pronunțată de Tribunalul Gorj în dosar nr. 2488/95/2022;
56. Încheierea din 11.06.2025, pronunțată de Tribunalul Iași în dosar nr. 4087/866/2023;

57. Încheierea din 18.03.2025, pronunțată de Tribunalul Mureș în dosar nr. 9122/320/2024;
58. Încheierea din 27.02.2025, pronunțată de Tribunalul Neamț în dosar nr. 317/188/2024;
59. Sentința civilă nr. 4247/12.05.2025, pronunțată de Judecătoria Brașov în dosar nr. 33039/197/2024;
60. Sentința civilă nr. 340/26.03.2025, pronunțată de Judecătoria Carei în dosar nr. 2803/218/2023;
61. Sentința civilă nr. 671/11.11.2015, pronunțată de Judecătoria Chișineu Criș în dosar nr. 1007/210/2015;
62. Sentința civilă nr. 2003/14.02.2025, pronunțată de Judecătoria Constanța în dosar nr. 8725/212/2024;
63. Sentința civilă nr. 4402/28.03.2025, pronunțată de Judecătoria Constanța în dosar nr. 32646/212/2024;
64. Sentința civilă nr. 5726/24.04.2025, pronunțată în dosar nr. 10706/212/2025 al Judecătoriei Constanța;
65. Sentința civilă nr. 1601/17.10.2024, pronunțată de Judecătoria Motru în dosar nr. 1921/263/2024;
66. Sentința civilă nr. 163/29.01.2024, pronunțată de Judecătoria Năsăud în dosar nr. 152/265/2024;
68. Sentința civilă nr. 1153/12.03.2025, pronunțată de Judecătoria Oradea în dosar nr. 23261/271/2024;
69. Sentința civilă nr. 7934/06.12.2023, pronunțată de Judecătoria Ploiești în dosar nr. 3508/281/2023;
70. Sentința civilă nr. 450/19.10.2023, pronunțată de Judecătoria Salonta în dosar nr. 887/833/2021;
71. Sentința civilă nr. 7243/12.06.2025, pronunțată de Judecătoria Sectorului 3 București în dosar nr. 30190/301/2024;

72. Sentința civilă nr. 810/07.02.2025, pronunțată de Judecătoria Sectorului 6 București în dosar nr. 14262/303/2024;

73. Sentința civilă nr. 63/07.06.2021, pronunțată de Tribunalul București în dosar nr. 9723/3/2021;

II. Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului (C.E.D.O.) și ale Curții de Justiție a Uniunii Europene (C.J.U.E.)

1. Zaicevs împotriva Letoniei, Hotărârea din 31 iulie 2007, C.E.D.O., solicitarea nr. 65022/01;

2. Kamburov împotriva Bulgariei, Hotărârea din 14 mai 2009, C.E.D.O., solicitarea nr. 55350/00;

3. Stanchev împotriva Bulgariei, Hotărârea din 19 noiembrie 2009, C C.E.D.O., solicitarea nr. 8682/02;

4. Grecu împotriva României, Hotărârea din 30 noiembrie 2006, C.E.D.O., solicitarea nr. 75101/01;

5. Kindlhofer împotriva Austriei, Hotărârea din 26 octombrie 2000, C.E.D.O., solicitarea nr. 28973/95;

6. Saquetti Iglesias împotriva Spaniei, Hotărârea din 30 iunie 2020, C.E.D.O., solicitarea nr. 50514/13;

7. Luchaninova împotriva Ucrainei, Hotărârea din 9 iunie 2011, C.E.D.O., solicitarea nr. 16347/02;

8. Antovic și Mirkovic împotriva Muntenegrului, Hotărârea din 28 noiembrie 2017, C.E.D.O., solicitarea nr. 70838/13;

9. Niemietz împotriva Germaniei, Hotărârea din 16 decembrie 1992, C.E.D.O., solicitarea nr. 13710/88;

10. Peck împotriva Regatului Unit, Hotărârea din 28 ianuarie 2003, C.E.D.O., solicitarea nr. 44647/98;

11. Halford împotriva Regatului Unit, Hotărârea din 25 iunie 1997, C.E.D.O., solicitarea nr. 20605/92;
12. Fernández Martínez împotriva Spaniei, Hotărârea din 12 iunie 2014, C.E.D.O., solicitarea nr. 56030/07;
13. Bărbulescu împotriva României, Hotărârea din 5 septembrie 2017, C.E.D.O., solicitarea nr. 61496/08;
14. Kaste și Mathisen împotriva Norvegiei, Hotărârea din 24 aprilie 2006, C.E.D.O., solicitările nr. 18885/04 și 21166/04;
15. Damir Sibgatullin împotriva Rusiei, Hotărârea din 23 aprilie 2009, C.E.D.O., solicitarea nr. 1413/05;
16. Ioan Pop împotriva României, Hotărârea din 28 iunie 2007, C.E.D.O., solicitarea nr. 40301/04;
17. Pfenning Distribuție SRL împotriva României, Decizia de inadmisibilitate din 2011, C.E.D.O., solicitarea nr. 23541/08;
18. Chaw Chaw Impex SRL împotriva României, Decizia de inadmisibilitate din 2011, C.E.D.O., solicitarea nr. 21703/08;
19. Giurgi împotriva României, Decizia de inadmisibilitate din 2011, C.E.D.O., solicitarea nr. 40081/06;
20. Nicoleta Gheorghe împotriva României, Hotărârea din 3 aprilie 2012, C.E.D.O., solicitarea nr. 23470/05;
21. Haiducu împotriva României, Decizia de inadmisibilitate din 2011, C.E.D.O., solicitarea nr. 32830/06;
22. Anghel împotriva României, Hotărârea din 4 octombrie 2007, C.E.D.O., solicitarea nr. 28183/03;
23. Öztürk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, C.E.D.O., solicitarea nr. 8544/79;
24. Salabiaku împotriva Franței, Hotărârea din 7 octombrie 1988, C.E.D.O., solicitarea nr. 10519/83;

25. Telfner împotriva Austriei, Hotărârea din 20 martie 2001, C.E.D.O., solicitarea nr. 33501/96;
26. Maria Lefter împotriva României, Decizia de inadmisibilitate din 15 aprilie 2014, C.E.D.O., Cererea nr. 24919/11.
27. T-Mobile Netherlands BV și alții împotriva Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, cauza C-348/07;
28. Varec SA împotriva État belge, hotărârea din 14 februarie 2008, cauza C-450/06.

F. Minute de unificare a practicii judicare:

1. Minuta întocmită cu ocazia întâlnirii dintre președinții de secții de contencios administrativ din cadrul Î.C.C.J. și Curților de Apel, ce s-a desfășurat la Iași în 23.05.2019-24.05.2019;
2. Minuta întocmită cu ocazia întâlnirii dintre președinții de secții de contencios administrativ din cadrul Î.C.C.J. și Curților de Apel, ce s-a desfășurat la Timișoara, în 22.04.2021-23.04.2021;
3. Minuta întocmită cu ocazia întâlnirii dintre președinții de secții civile din cadrul Î.C.C.J. și Curților de Apel, ce s-a desfășurat la Brașov, în 10.06.2021-11.06.2021;
4. Minuta întocmită cu ocazia întâlnirii dintre președinții de secții civile din cadrul Î.C.C.J. și Curților de Apel cu reprezentanții C.S.M., ce s-a desfășurat la Iași, în 07.05.2015-08.05.2015;
5. Minuta întocmită cu ocazia întâlnirii dintre președinții de secții de contencios administrativ din cadrul Î.C.C.J. și Curților de Apel, ce s-a desfășurat la Cluj-Napoca, în 05.05.2022-06.05.2022;
6. Minuta întocmită cu ocazia întâlnirii dintre președinții de secții civile din cadrul Î.C.C.J. și Curților de Apel, ce s-a desfășurat la Craiova, în 26.05.2022-27.05.2022;
7. Minuta nr. 1914/A/2016 a Curții de Apel Iași întocmită cu ocazia întâlnirii trimestriale a judecătorilor din circumscripția Curții de Apel Iași în vederea dezbaterii problemelor de drept aplicate neunitar în materia contenciosului administrativ și fiscal, ce s-a desfășurat la Iași, în data de 6 aprilie 2016.